

PREDSTAVLJA ANKETNO
ISTRAŽIVANJE:
OSOBE S INVALIDITETOM ZA
VRIJEME EPIDEMIJE COVID 19 –
ZAKLJUČCI I PRIJEDLOZI

25. STUDENOGA 2020
CENTAR ZA RAZVOJ VRIJEDNOSTI

ANKETNO ISTRAŽIVANJE: OSOBE S INVALIDITETOM ZA VRIJEME EPIDEMIJE COVID 19 – ZAKLJUČCI I PRIJEDLOZI

UVOD

Prema podacima Hrvatskog registra o osobama s invaliditetom Hrvatskoga zavoda za javno zdravstvo u Hrvatskoj, stanje na dan 03.05.2019., živi 511281 osoba s invaliditetom od čega su 307647 muški (60%) i 203634 žene (40%). U Gradu Zagrebu žive 86.274 osobe s invaliditetom, što čini 10,8% ukupnog stanovništva grada, od čega je 52,9% muškaraca, a 47,1% žena. Najčešća vrsta oštećenja kod osoba s invaliditetom oštećenja su središnjeg živčanog sustava i oštećenja lokomotornog sustava Osobe s invaliditetom su nerazmjerno zastupljene među starijom populacijom, za koju se zna da je izložena većem riziku u pandemiji virusa COVID-19. Procjenjuje se da preko 46% svjetske populacije starije od 60 godina ima neki oblik invaliditeta.

. Osobe s invaliditetom ubrajaju se u rizičnu skupinu za oboljenje od COVID 19. Sukladno navedenom specijalna izvjestiteljka UN za prava osoba s invaliditetom Catalina Devandas Aguilar, naglašava kako je malo toga je urađeno da se osobama s invaliditetom daju uputstva i podrška koji su im potrebni da se zaštite tokom trenutne epidemije Corona virusa, iako mnogo njih pripada rizičnim grupama. “Osobe s invaliditetom osjećaju da su zapostavljene”, rekla je stručnjakinja UN za ljudska prava. “Mjere prevencije, kao što su socijalno distanciranje i samoizolacija mogu biti nemoguće za one kojima je potrebna podrška drugih da se hrane, oblače i kupaju.”

U posljednjih 6 mjeseci epidemija COVID 19 uvelike je utjecala na život ljudi diljem svijeta, posebice osoba starije životne dobi i osoba s invaliditetom koje su svakodnevno ovisni o pomoći drugih osoba (posebice osobnih asistenata). Pridodamo li tome da im je neophodna svakodnevna zdravstvena briga i rehabilitacija, koja je u vrijeme COVID 19 smanjena, onda možemo pretpostaviti da ova epidemija još više doprinosi njihovoj izolaciji, ali i smanjenju kvalitete njihovog života. Iz toga razdoblja neophodno je bilo provesti istraživanje kojem bi se utvrdilo na koji način epidemija COVID 19 utječe na osobe s invaliditetom.

Projekt je financiran od strane Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike.

Važno je istaknuti da upravo činjenica da se velik broj osoba s invaliditetom ne mogu samostalno brinuti za sebe, zahtjeva da se kreira sustavna specijalizirane podrške i pomoći. Svrha navedenog s jedne strane koji bi bila zaštiti ih od moguće izloženosti riziku oboljenja, ali i pružiti im odgovarajuću njegu i podršku koja neće biti smanjena i tako imati mogući negativni zdravstveni utjecaj na njihovo zdravstveno stanje. Ne manje važno je pružiti podršku i obitelji osoba s invaliditetom kako bi oni mogli kvalitetno brinuti za njih ne izlažući ih pri tom povećanom riziku zaraze COVID 19.

Kroz rad naše udruge na početku epidemije virusom COVID-19 razgovarali smo s osobama s invaliditetom i uočili smo da su dosta zabrinuti. Zbog toga je i izrađena anketa kako bi dobili informacije o izazovima s kojim se osobe s invaliditetom susreću u vrijeme epidemije

U istraživanju koje smo proveli tijekom listopada i studenog 2020. godine željeli smo ispitati s kojim se izazovima osobe s invaliditetom susreću za vrijeme epidemije COVID-19. -Istraživanje je pokazalo da su se osobe s invaliditetom suočile s brojnim poteškoćama tijekom pandemije. Ograničenost u kretanju, otežan pristup informacijama, otežane mogućnosti za zdravstvenu njegu, zaustavljena započeta liječenja, slaba zaposlenost. Često im je potrebna ne samo fizička, već i psihološka pomoć i podrška.

Na temelju dobivenih podataka izradili smo prijedloge aktivnosti – usluga koje bi nadležno Ministarstvo u suradnji sa Hrvatskim zavodom za javno zdravstvo i drugim ustanovama mogli pokrenuti kako bi ova epidemija ne bi imala izražene negativne posljedice po psihofizičko zdravlje osoba s invaliditetom.

Projekt je financiran od strane Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike.

OPIS UZORKA

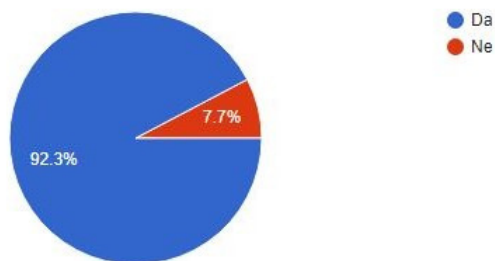
Istraživanje je provedeno putem online upitnika (ankete) koja se sastojala 24 pitanja od kojih su neki bili s mogućnošću višestrukih odgovora a neki su bili otvorenog tipa. Upitnik je ispunilo 78 OSI iz različitih dijelova Hrvatske i sa različitim vrstom invaliditeta. Većina su ispitanika bile žene – 71%; u dobi od 20 – 65 god. Ispunjavanje upitnika bilo je anonimno i u skladu s time ispitanici su mogli preskočiti pitanja na koje nisu željeli dati odgovor. Dobivene rezultate povezali smo s preporukama Ureda za ljudska prava Ujedinjenih naroda.

REZULTATI ISTRAŽIVANJA

Socijalna interakcija osoba s invaliditetom u vrijeme COVIDA 19

Većina ispitanika, njih 92.3% nije imala problema sa socijalnom interakcijom s drugim osobama, već su zapravo svakodnevno izlazili iz svoje kuće/stana. Dok je njih 7.7% navelo da u vrijeme epidemije nije napuštalo kuću/stan. Iz dobivenih odgovora mogu se donijeti višestruki zaključci.

Od izbijanja epidemije koronavirusa, da li ste napuštali Vašu kuću/stan?
78 responses

S jedne strane visoki udio interakcije osoba s invaliditetom za vrijeme epidemije može upućivati na to da se osobe s invaliditetom ne pridržavaju propisanih epidemioloških mjera koje se odnose na zaštitu visokorizičnih skupina . S druge pak strane podatak da 7.7% osoba

s invaliditetom već 9 mjeseci nije napustilo svoju kuću ili stan govori u prilog njihovoj socijalnoj izolaciji i potrebi donošenja osmišljavanja usluga kojima bi se to spriječilo. Naime, ispitanici su mogli pojasniti razloge zašto nisu mogli izlaziti iz kuće/stana, kao glavni razlog ne navodi se

Projekt je financiran od strane Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike.

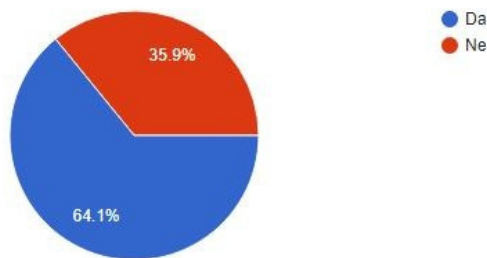
epidemija COVID-19 (već upravo suprotno), većina ispitanika navela je da je smanjila izlaske samo u prva 3 mjeseca razdoblja „lock-down-a“. Dio ispitanika navode kao razlog općenitu nemogućnost izlaska iz kuće/stana zbog arhitektonskih prepreka.

„Osobe s invaliditetom suočavaju se sa specifičnim preprekama u obavljanju svog svakodnevnog života u zajednici zbog mjera odgovora na COVID-19. Konkretno, ograničenja boravka kod kuće koja ne uzimaju u obzir njihove potrebe stvaraju smetnje i nove rizike za njihovu autonomiju, zdravlje i život. „ United Nation Human Rights – Office Of The High Commissioner - COVID-19 and The Rights of Persons with Disabilities

Utjecaj epidemije COVID 19 na zdravstveno stanje osoba s invaliditetom

Da li ste se prošli mjesec osjećali nervozno, tjeskobno ili na rubu?

78 responses

Kroz upitnik smo željeli ispitati kako je izbijanje epidemije utjecalo na zdravstveno stanje osoba s invaliditetom. Većina ispitanika procijenila svoje zdravstveno stanje prije izbijanja korone kao prosječno zadovoljavajuće. Iz odgovora

možemo uočiti da je COVID-19 negativno utjecao na mentalno zdravlje osoba s invaliditetom.

U tom kontekstu, veći broj ispitanika osjećao određene znakove tjeskobe i uznemirenosti, njih ukupno 64.1% (u prilog tome govori izjava ispitanika („...„neophodan mi je razgovor, odlaze mi živci“). Također, odgovori 44.9% ispitanika upućuju na zaključak da je došlo do povećanja intenziteta tjeskobe. Dok njih 20.5% navodi da je osjećaj tjeskobe manji. Navedeno može upućivati na zaključak da neki od ispitanika nisu shvatili ozbiljnost epidemije COVID-19.

Na osjećaj tjeskobe uvelike utječe i to da je u vrijeme epidemije COVID-19, 62.8% ispitanika navelo kako se još više osjećaju izoliranim. Tome u prilog ide i izjava ispitanika koji kaže ...“treba mi pravo na život, a ne da smo zatvoreni kao gubavci“). Iz dobivenih odgovora *može se*

Projekt je financiran od strane Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike.

zaključiti da je neophodno razvijati servise u lokalnih zajednicama koji će prevenirati društvenu isključenost. Uz navedeno neophodno je da se više naglašava potreba pomaganja osobama s invaliditetom u vrijeme epidemije a ne samo da se naglasak stavlja na osobe starije životne dobi.

Većina je ispitanika (njih 62.9%) navela da je epidemija negativno utjecala na dostupnost medicinskih usluga koje osobe s invaliditetom koriste, u smislu da im je sad pristup takvim uslugama puno više ograničen. U ovom je kontekstu potrebno navesti da ispitanici u odgovoru na otvorena pitanja navode da im je neophodna dodatna podrška u situaciji ako osobnom asistentu/ici (koji im svakodnevno pružaju podršku) bude izrečena mjera izolacije i/ili samoizolaciju budući da

takvu podršku nisu dobili. U skladu s navedenim, jedna je ispitanica navela kako joj je potrebna dodatna pomoć i podrška iz razloga što joj osobe koje joj inače pomažu zbog pridržavanja mjera i straha od moguće zaraze COVID-om 19 ne mogu/ne žele pružiti potrebnu pomoć. Njen odgovor se nadovezuje na slična iskustva i probleme i drugih ispitanika.

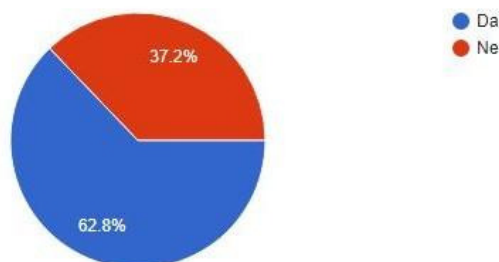
Istraživanje je također pokazalo kako postoji problem vezan uz kontrolne liječničke preglede koji su im neophodni. Ispitanici ističu da se pregledi otkazuju ili se vrijeme čekanja produžuje.

Neki od ispitanika su *naveli da im je potrebna pomoć prilikom odlaska u kupovinu i osobne*

higijene kao i pratnja pri odlasku na određena mjesta kao što su trgovine i/ili medicinske ustanove.

Da li se osjećate izolirano zbog epidemije COVID-a 19 (korone)?

78 responses

Također veći broj ispitanika ističe kao problem nemogućnost korištenja usluga fizioterapije (ispitanica navodi ...“fizioterapeut i osobni asistent nisu mogli dolaziti kod mene za vrijeme *lock-down-a*

niti ja kod njih“). Neki su ispitanici naveli kako im je ograničen pristup stomatološkim uslugama kao i dostupnost hitne intervencije.

Projekt je financiran od strane Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike.

Potrebno je osigurati kontinuiranu fizioterapiju budući da izostanak iste negativno utječe na zdravstveno stanje osobama s invaliditetom. U ovom kontekstu potrebnu jer posvetiti veću pažnju i edukativno informativnim aktivnostima namijenjenim osobama koje pružaju pomoć i podršku osobama s invaliditetom (fizioterapeuti, osobni asistenti i sl.) o tome na koji način pružati kontinuiranu pomoć a pri tome ne izložiti OSI većem riziku ali isto tako i samog pružatelja usluge (da je isto potrebno vidimo iz priloženog odgovora ispitanice: ... „Ustanove za zdravstvenu njegu samovoljno skraćuju broj dana njege, dužinu trajanja njege, ucjenjuju, omalovažavaju, vrijeđaju, puno puta uopće ne bi poslali sestru, sestre se ili slabo ili nedovoljno ili uopće ne drže higijenskih mjera i masku i rukavice diraju neopranim rukama, koriste svoj mobitel, ulaze u cipelama, nepravilno drže masku“). Također je potrebno osigurati stalnu psihološku i psihijatrijsku pomoć.

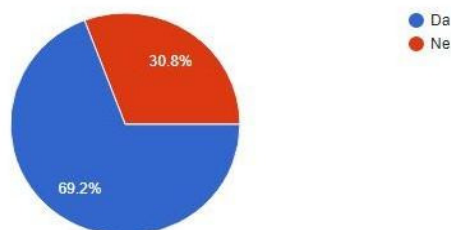
„Mnoge osobe s invaliditetom koje se svakodnevno oslanjaju na druge (putem formalne podrške pružatelja usluga ili neformalne podrške rodbine / prijatelja) nalaze se bez podrške zbog ograničenja kretanja i mjera fizičkog udaljavanja. Zbog toga mogu biti izloženi velikom riziku bez pristupa hrani, osnovnim dobrima i lijekovima i onemogućeni u obavljanju osnovnih svakodnevnih aktivnosti poput kupanja, kuhanja ili jedenja.“ - United Nation Human Rights – Office Of The High Commissioner - COVID-19 and The Rights of Persons with Disabilities

Usluga osobnog asistenta u vrijeme epidemije COVID 19

U ovom je kontekstu potrebno navesti da ispitanici u odgovoru na otvorena pitanja navode da im

Da li vam epidemija ograničava pristup medicinskim uslugama?

78 responses

je neophodna dodatna podrška u situaciji ako osobnom asistentu/ici (koji im svakodnevno pružaju podršku) bude izrečena mjera izolacije i/ili samoizolaciju budući da takvu podršku nisu dobili.

Isto tako navode da su odgođene

Projekt je financiran od strane Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike.

socijalne usluge te su kontradiktorne informacije o mogućem nastavku istih. Samo su neki ispitanici naveli da imaju pomoć i podršku i to većinom unutar vlastite obitelji.

Sumiramo li navedene odgovore možemo reći da je OSI u vrijeme COVID-a neophodna pomoć dodatnog osobnog asistenta u situaciji kad im je dodijeljeni asistent COVID pozitivan ili u samoizolaciji. Vidljivo da se za veći broj ispitanika usluga osobnog asistenta u određenom opsegu nastavila unatoč epidemiji COVID-19 i činjenici da je potreba za istom uslugom bila povećana što je pohvalan rezultat.

Uz to, neke osobe s invaliditetom, poput osoba s psihosocijalnim invaliditetom i autističnih osoba, možda se neće moći nositi sa strogim zatvorom kod kuće. Kratki i pažljivi izlasci tijekom dana ključni su za njih da se nose sa situacijom. - United Nation Human Rights – Office Of The High Commissioner - COVID-19 and The Rights of Persons with Disabilities

Naime 73.1% ispitanika navodi da nije u potpunosti ostalo bez usluge osobnog asistenta, no ipak je potrebno navesti da je njih 26.9% istu uslugu izgubilo u postupnosti. 56% ispitanika navodi da im je potrebna dodatna pomoć ukoliko bi od osoba koja im svakodnevno pruža pomoć i njegu bila pozitivna na virus korone te bila u samoizolaciji. U takvoj situaciji navode da bi im bila potrebna pomoć: izolacijske sobe općih bolnica, dodatni asistent i patronažna sestra, pomoć oko osobne higijene, pomoć oko pripreme obroka, čišćenja doma, kupovine potrebnih namirnica, odlazak ljekarnu, psihološka pomoć, smještaj i njega 24h na dan, prijevoz, asistencija u svim pogledima svakodnevnih aktivnosti (primjerice komentar ispitanika koji navodi...“Osobu koja bi mi pomogla ustati, obući se, dati hranu i to u vrijeme kad meni treba.“).

Budući sam teško pokretna, s mogućnošću ponovne paralize koju sam preboljela, nemam apsolutno nikog da mi pomogne. A od sustava mi je kroz godine sve uskraćeno i unatoč svim dijagnozama i operacijama ništa nisam uspjela ostvariti. Tražilo me se novac, koji nažalost nisam imala pa sam zato tako prošla u životu. Nakon niza godina paralize i sveukupno šest

Projekt je financiran od strane Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike.

operacija tijekom života, apsolutno nikakva prava, osim besplatno ućlanjenje u knjižnicama Grada Zagreba.

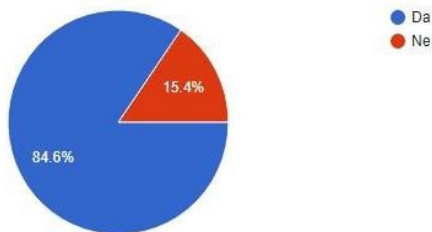
„Mnoge osobe s invaliditetom koje se svakodnevno oslanjaju na druge (putem formalne podrške pružatelja usluga ili neformalne podrške rodbine / prijatelja) nalaze se bez podrške zbog ograničenja kretanja i mjera fizičkog udaljavanja. Zbog toga mogu biti izloženi velikom riziku bez pristupa hrani, osnovnim dobrima i lijekovima i onemogućeni u obavljanju osnovnih svakodnevnih aktivnosti poput kupanja, kuhanja ili jedenja.“ - United Nation Human Rights – Office Of The High Commisioner - COVID-19 and The Rights of Persons with Disabilities

Potreba za boljom informiranosti o utjecaju COVID 19 na zdravlje osoba s invaliditetom, kao i na koji način se mogu zaštititi

Neophodno u medijima više raditi na podizanju svijesti o osobama s invaliditetom kao posebno

Prema Vašem mišljenju, da li je potrebno davati više preporuka osobama s invaliditetom vezano uz epidemiju COVID-a 19?

78 responses

rizičnoj skupini pri epidemiji COVID-19, kojoj je često neophodna svakodnevna tuđa pomoć i njega u raznim oblicima te osiguran pristup medicinskim uslugama.

U odgovoru na pitanje „ Prema Vašem mišljenju da li je potrebno davati više preporuka

osobama s invaliditetom vezano uz epidemiju COVID-19?“ 84.6% odgovorilo je pozitivno. Unatoč svakodnevnom medijskom izvještavanju o epidemiološkoj situaciji vrlo malo se posvetilo medijskog prostora o načinima zaštite i pružanja pomoći od i za vrijeme epidemije COVID-19 – odnosno puno osoba s invaliditetom pokazuje bojaznost da u situaciji zaraze virusom COVID-19 neće dobiti odgovarajuću zdravstvenu pomoć zbog invaliditeta. Također su neki ispitanici naveli da im nedostaju informacije o utjecaju COVID-19 na njihov specifičan oblik invaliditeta/bolesti što utječe na njihovu povećanu tjeskobnost.

Projekt je financiran od strane Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike.

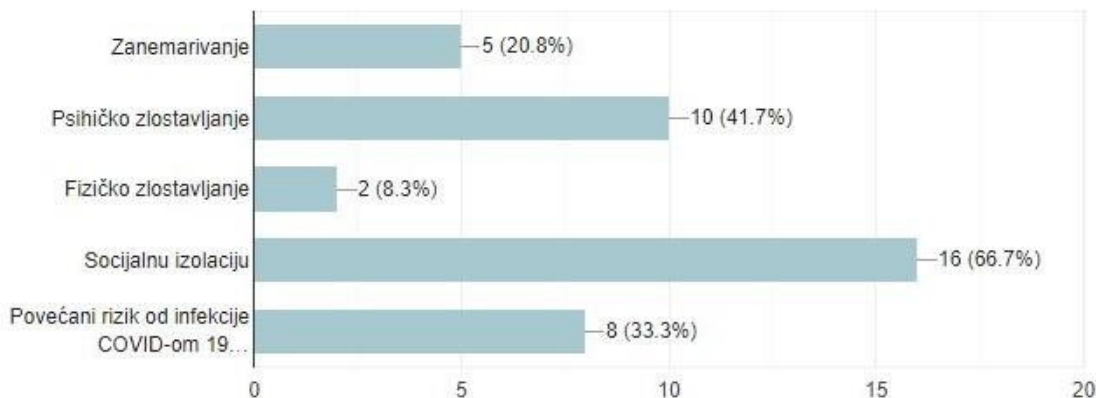
Javne informacije o mjerama COVID-19 sustavno se ne prenose niti šire u dostupnim formatima i sredstvima kako bi se doprijelo do svih osoba s invaliditetom (npr. tumačenje znakovnog jezika, natpisi, format koji se lako čita itd.). - United Nation Human Rights – Office Of The High Commisioner - COVID-19 and The Rights of Persons with Disabilities

Izloženost osoba s invaliditetom nasilju u vrijeme COVID 19

Za vrijeme epidemije COVID-19 osobe s invaliditetom izložene su i većoj razini nasilja pri čemu su najviše izloženi emocionalnom zlostavljanju 47.1%, 66.7% izloženo je socijalnom nasilju u obliku socijalne izolacije, 20.8% doživljava neki oblik zanemarivanja, dok je čak 8.3% navelo da su bili žrtve fizičkog nasilja.

Ako da, da li ste doživjeli jedno od sljedećeg?

24 responses

Utjecaj epidemije COVID 19 na socioekonomski status

89.7% ispitanika navodi kako za vrijeme epidemije COVID 19 nisu ostali bez posla a 10.3% navodi da su ostali bez posla. Iako se radi o relativno manjem broju osoba s invaliditetom ostalo

Projekt je financiran od strane Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike.

bez posla, podatak je svejedno indikativan. Naime osobe s invaliditetom ubrajaju se u posebno zaštićenu skupinu radnika za čije zapošljavanje poslodavci mogu ostvariti različite poticaje.

Zbog navedenog podatka važno je senzibilizirati poslodavce vezano za potrebe radnika s invaliditetom. U ovom kontekstu bitno je poslodavce informirati, te podsjetiti na važnost pozitivne diskriminacije i u situaciji davanja gospodarsko-uvjetovanog otkaza. U ovom je kontekstu važno naglasiti da je većina ispitanika navela kako su trenutačno nezaposleni. 5.3% ispitanika je također navela da epidemija COVID-19 negativno utječe na njihovu financijsku situaciju. To se posebno odnosi na osobe s invaliditetom koje se samozapošljavaju.

Osobe s invaliditetom rjeđe su od drugih zaposlene, a kad su zaposlene, veća je vjerojatnost da će biti zaposlene u neformalnom sektoru. Kao posljedica toga, imaju manje pristupa socijalnom osiguranju zasnovanom na zaposlenju od ostalih što smanjuje njihovu ekonomsku otpornost u trenutnom kontekstu COVID-19. Za one koji su zaposleni ili su samozaposleni, to mogu biti spriječeni raditi od kuće zbog nedostatka opreme i podrške koji su dostupni na radnom mjestu i suočeni su s povećanim rizicima od gubitka prihoda i posla. Uz to, mjere COVID-19 mogu neizravno utjecati na osobe s invaliditetom sprečavajući obitelji i dobitnike kruha u kućanstvu da rade, negativno utječući na ukupan prihod kućanstva. Nedostatak prihoda predstavlja nesrazmjerni teret za osobe s invaliditetom i njihova kućanstva koja se obično suočavaju s dodatnim troškovima i izdacima povezanim s invaliditetom (pristupačan smještaj i oprema, pomoćni uređaji, određena roba i usluge, itd.), što ih brže povlači u siromaštvo. - United Nation Human Rights – Office Of The High Commissioner - COVID-19 and The Rights of Persons with Disabilities

Projekt je financiran od strane Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike.

PREPORUKE ZA ZAŠTITU OSOBA S INVALIDITETOM U VRIJEME EPIDEMIJE COVID 19.

Osiguravanje dodatne podrške u lokalnoj zajednici

Uzimajući u obzir da je osobama s invaliditetom neophodna svakodnevna pomoć i podrška neophodno je osmisliti pružanje dodatne podrške u situaciji kada je osoba koja skrbi o osobi s invaliditetom i/ili osobni asistent COVID pozitivan ili mu je izrečena mjera samoizolacije. U tom slučaju predlažemo uspostavu bolje suradnje s Crvenim križem ili geronto domaćicama koje pružaju pomoć osobama starije životne dobi. U takvim situacijama neophodno je napraviti individualne planove podrške kako bi osoba s invaliditetom i u toj situaciji dobili kontinuiranu podršku, uključujući lijekove i ostale potrepštine, dodatnu medicinsku njegu, psiho-socijalnu i mentalnu zdravstvenu podršku, kao i sve druge potrebe poput popravke i zamjene medicinskih pomagala. Također važno je da osobe s invaliditetom dobe popisa javnih službi i organizacija u zajednici koji mogu pružiti pomoć.

Izrada protokola za postupanje s COVID pozitivnim pacijentima s invaliditetom

Važno je istaknuti da je u suradnji s nadležnim ministarstvima i drugim dionicima razraditi kakav oblik zdravstvene pomoći i pristupa je neophodan u slučaju COVID pozitivnog pacijenta s invaliditetom, uzimajući u obzir različite vrste i stupanj invaliditeta. U ovom kontekstu važno je istaknuti da je osobama s invaliditetom neophodno omogućiti pristup COVID 19 testiranju. To se posebno odnosi na pristupačnost testiranja osobama koje zbog otežanog kretanja ne mogu samostalno pristupiti istim. Primjerice može se pružati usluga testiranje u kući.

Veća informiranost osoba s invaliditetom o COVID 19, prevenciji i načinu liječenja- navedene informacije važno je učiniti dostupne na Brailovom pismu, ali i napisati ih na način da budu razumljive svim osobama s invaliditetom. Na internet stranicama Ministarstva zdravstva bilo bi dobro kreirati rubriku koja se odnosi na osobe s invaliditetom u doba COVID 19

Projekt je financiran od strane Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike.

ZAKLJUČAK ISTRAŽIVANJA

U skladu s dobivenim rezultatima kroz provedeno istraživanje te preporuke i istraživanje koje je provela Svjetska zdravstvena organizacija iznosimo i zaključak anketnog istraživanja kroz koji pozivamo na djelovanje svih vezanih dionika.

Zašto su potrebna dodatna razmatranja osobe s invaliditetom tijekom izbijanja epidemije izazvane virusom COVID-19?

- ✚ Potrebno je poduzeti sve potrebne mjere kako bi se osiguralo da osobe s invaliditetom uvijek mogu pristupiti zdravstvenim uslugama, vodovodnim i sanitarnim uslugama i informacijama o javnom zdravstvu koje su im potrebne, čak i tijekom epidemije virusa COVID-19.
- ✚ Prepreka za provođenje osnovnih higijenskih mjera koje su pristupačne za osobe s invaliditetom. Naime pumpe za mogu biti fizički nepristupačni ili osoba može imati fizičke teškoće koje temeljito trljaju ruke);
- ✚ Razlika u mogućnosti socijalnog distanciranja zbog dodatne podrške, dodatnih potreba ili zato što su institucionalizirane;
- ✚ Potreba dodirivanja stvari radi dobivanja informacija iz okoline ili za fizičku podršku.
- ✚ Prepreke za pristup informacijama o javnom zdravstvu.
- ✚ Ovisno o osnovnim zdravstvenim uvjetima, osobe s invaliditetom mogu biti izložene većem riziku od razvoja ozbiljnijih simptoma pri zarazi virusom COVID-19. Komplikacije su moguće zbog više razloga:
 - ✚ COVID-19 pogoršava postojeća zdravstvena stanja, posebno ona vezana uz respiratornu funkciju, funkciju imunološkog sustava, bolesti srca ili dijabetesa;
 - ✚ Prepreke pristupu zdravstvenoj zaštiti.
 - ✚ Epidemija može na različite načine utjecati na osobe s invaliditetom zbog ozbiljnih zastoja u uslugama na koje se oslanjaju.

Projekt je financiran od strane Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike.

- ✚ Prepreke s kojima se susreću osobe s invaliditetom mogu se smanjiti ako ključni dionici poduzmu odgovarajuće mjere.

Potrebne mjere zaštite za osobe s invaliditetom i njihovo domaćinstvo

- ✚ Svatko s invaliditetom i njihovo kućanstvo trebali bi slijediti smjernice SZO-a o osnovnim mjerama zaštite tijekom izbijanja COVID-19.
- ✚ Iskoristite posebno radno vrijeme za osobe s invaliditetom tamo gdje je to moguće.
- ✚ Osiguravanje servisa za nabavu najvažnijih potrepština koje su im potrebne: poput hrane, sredstava za čišćenje, lijekova ili medicinskih potrepština kako biste smanjili učestalost pristupa javnim mjestima.
- ✚ Omogućiti rad od kuće ako je moguće, pogotovo ako obično radite u užurbanom ili ljudima prepunom okruženju.
- ✚ Osigurajte da se ortopedska pomagala, ako se koriste, često dezinficiraju; to uključuje invalidska kolica, štake, bijele štapove ili bilo koji drugi proizvod kojim se često rukuje i koristi se u javnim prostorima.
- ✚ Uspostavite plan kako bi se osigurao nastavak njege i podrške koja je osobama s invaliditetom potrebna.

Potrebne mjere zaštite za vlade

- ✚ Osigurajte dostupnost informacija i komunikacije o javnom zdravstvu.
- ✚ Uključite titlove i znakovni jezik za sve događaje i komunikacije uživo – to uključuje nacionalne adrese, tiskovne medije i društvene mreže uživo.
- ✚ Pretvorite javne materijale u format za "Jednostavno čitanje" tako da budu dostupni osobama s intelektualnim teškoćama ili kognitivnim oštećenjima.
- ✚ Razvijajte dostupne pisane informativne proizvode pomoću odgovarajućih formata dokumenata (kao što je „Word“) sa strukturiranim naslovima, velikim tiskanim slovima, verzijama na Brajevom pismu i formatima za gluhoslijepe osobe.

Projekt je financiran od strane Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike.

- ✚ Uključite naslove za slike korištene u dokumentima ili na društvenim mrežama.
- ✚ Koristite slike koje uključuju i ne stigmatiziraju invaliditet.
- ✚ Suradujte s nevladinim organizacijama kao što su udruge osoba s invaliditetom, uključujući tijela za zastupanje i pružatelje invalidskih usluga, kako bi zajedno radili na širenju potrebnih informacija o javnom zdravstvu.

Poduzmite ciljane mjere za osobe s invaliditetom i njihove mreže podrške

- ✚ Radite s osobama s invaliditetom i njihovim predstavničkim organizacijama na brzom prepoznavanju potrebnih financijskih i administrativnih mjera, kao što su:
- ✚ Novčana naknada za obitelji i negovatelje koje trebaju uzeti slobodno vrijeme zbog brige o voljenima. To bi moglo uključivati plaćanje pružanje njege koju članovi obitelji pružaju kao podršku oboljelima a koja se pruža tijekom njihovog uobičajenog radnog vremena.
- ✚ Novčana naknada za obitelji i negovatelje koji su dio povremene i samozaposlene radne snage s invaliditetom, koji će se možda morati samo-izolirati, a gdje će dolazak na posao ljude s invaliditetom dovesti u veći rizik od zaraze.
- ✚ Usvajanje fleksibilnih politika rada kod kuće, zajedno s financijskim naknadama za tehnologiju potrebnu za to.
- ✚ Financijske mjere (obično unutar šireg paketa ekonomskih poticaja) koje uključuju osobe s invaliditetom, poput paušalnih plaćanja za kvalificirane pojedince, porezne olakšice, subvencioniranje predmeta i / ili popusta te dopušteno odgađanje plaćanja određenih troškova.
- ✚ Odgovarajuće zaštitne mjere škola i drugih obrazovnih ustanova kako bi se osiguralo kontinuirano obrazovanje učenika s invaliditetom od kojih će se možda morati duže učiti od kuće.
- ✚ Pružanje hitne linije u više formata (npr. telefon i e-pošta) za osobe s invaliditetom za komunikaciju s vladom, postavljanje pitanja i izražavanje zabrinutosti.

Projekt je financiran od strane Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike.

Poduzmite ciljane mjere za pružatelje usluga za OSI u zajednici

- ✚ Suradujte s pružateljima usluga za osobe s invaliditetom kako biste utvrdili potrebne zaštitne mjere za nastavak usluga i dobili prioritetni pristup zaštitnoj opremi:
- ✚ Osigurajte da agencije koje pružaju skrbnike s invaliditetom imaju planove kontinuiteta za situacije u kojima se broj dostupnih njegovatelja može smanjiti.
- ✚ Suradujte s pružateljima usluga za osobe s invaliditetom kako bi se smanjile birokratske barijere u zapošljavanju, a da se i dalje održavaju mjere zaštite, poput policijskih provjera za njegovatelje.
- ✚ Razmislite o kratkotrajnoj financijskoj potpori za usluge za osobe s invaliditetom kako bi se osiguralo da ostanu održivi ako dožive gubitke u svom poslovanju.
- ✚ Osigurajte telefonsku liniju za službe za osobe s invaliditetom za komunikaciju s vladom.
- ✚ Dajte prioritet agencijama za njegu osoba s invaliditetom za pristup besplatnoj osobnoj zaštitnoj opremi, uključujući maske, pregače, rukavice i sredstva za dezinfekciju ruku.
- ✚ Osigurajte da njegovatelji osoba s invaliditetom imaju pristup COVID-19 testiranju zajedno s ostalim identificiranim prioritetnim skupinama.
- ✚ Povećajte pozornost koja se posvećuje osobama s invaliditetom koje žive u rizičnim situacijama.
- ✚ Suradujte s osobama s invaliditetom i njihovim predstavničkim organizacijama kako biste identificirali potrebne mjere zaštite za osobe s invaliditetom koje bi mogle biti u rizičnim situacijama:
- ✚ Osigurajte da agencije koje pružaju usluge osobama s invaliditetom u institucionalnim okvirima razvijaju i provode planove kontinuiteta usluga.
- ✚ Identificirajte osobe s invaliditetom u zatvorima i popravnim ustanovama i suradujte s nadležnim vlastima na provedbi mjera za kontrolu infekcije i utvrđivanju mogućih nepredviđenih okolnosti.

- ✚ Pružatelji usluga osobama s invaliditeta u zajednici mogu uključivati agencije koje pružaju usluge njegovatelja, specijalizirane mogućnosti zapošljavanja ili specijalizirane terapije i savjetovanja za osobe s invaliditetom.
- ✚ Institucionalne ustanove uključuju zatvore, psihijatrijske bolnice i domove za njegu.
- ✚ Osigurajte da osobe s invaliditetom koje su beskućnici dobivaju vodu, hranu, sklonište i zdravstvenu zaštitu na jednakoj osnovi s drugima i da mogu provoditi osnovne zaštitne mjere protiv zaraze COVID-19.
- ✚ Osigurati da se potrebe osoba s invaliditetom uzimaju u obzir u donošenju mjera zaštite i reagiranja na izbijanje povećanog broja slučajeva zaraze COVID-19 te da se one provode u humanitarnim uvjetima. Uključujući one osobe s invaliditetom koji žive u situacijama prisilnog raseljenja, u izbjegličkim ili migrantskim kampovima, neformalnim naseljima i gradskim stanovima.

Preporuke za donošenje mjera izdaje Svjetska zdravstvena organizacija u izvješću: „Razmatranje invalidnosti tijekom izbijanja pandemije COVID-19.“ – World Health Organisation, 2020.

AUTORI:

Maria Tomić Preiner dipl. psihologinja i socijalna radnica

Senita Makić, dipl. ekonomistica

Valdi Demetlika, dipl.ekonomist

Anketno istraživanje provela udruga Centar za razvoj vrijednosti tijekom projekta: „Sigurno u samostalnji život“. Projekt je financiran od strane Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike.

Preporučene mjere i preporuke zaštite od zaraze virusom COVID -19 za osobe s invaliditetom navodi Svjetska zdravstvena organizacija (World Health Organisation).

MINISTARSTVO RADA, MIROVINSKOGA
SUSTAVA, OBITELJI I SOCIJALNE POLITIKE

Projekt je financiran od strane Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike.